

18 martie 2020

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în următoarea componență :

Președintele ședinței, judecătorul – Svetlana Filincova,

judecătorii – Galina Stratulat, Iurie Bejenaru, Nicolae Craiu, Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire declarată de Cobzaru Vera împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2013 adoptată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată înaintată de Sava Tatiana împotriva lui Cobzaru Ivan cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere,

a c o n s t a t a t :

La 02 septembrie 2010, Sava Tatiana s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Cobzaru Ivan solicitând încasare sumei de 12 000 de euro cu titlu de datorie, suma de 26817 lei cu titlu de dobânda de întârziere și suma de 6495 lei cu titlu de cheltuieli de achitarea taxei de stat.

În motivarea cererii de chemare în judecată menționat că, la 14 martie 2009, între Sava Tatiana și Cobzaru Ivan a fost încheiat un contract de împrumut, prin care ultimul a luat cu împrumut suma de 12 000 euro, fără dobândă, cu termenul restituirii împrumutului până în iulie 2009.

Contrar prevederilor contractului de împrumut, Cobzaru Ivan nu a restituit împrumutul.

Ca urmare, reclamantul consideră că, Cobzaru Ivan este obligat să plătească o dobândă de întârziere în mărime de 5% + 8% rata de refinanțare a BNM la 16 iulie 2009, iar în total o dobândă în mărime de 13% din suma datorată pentru perioada de întârziere 01 august 2009 și până la data adresării cu cererea în cauză la instanța de judecată – 02 septembrie 2010, adică pentru perioada de 397 zile, ceea ce constituie 26 817 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 martie 2011, acțiunea înaintată de Sava Tatiana, a fost admisă integral.

S-a încasat de la Cobzaru Ivan în beneficiul Tatiane Sava suma de 12 000 euro, în monedă națională conform cursului valutar la momentul executării hotărârii, dobândă de întârziere în sumă de 24655,96 lei și taxa de stat în valoare de 6495 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2012, apelul declarat de Cobzaru Ivan, a fost respins, fiind menținută hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 14 martie 2011.

Invocând ilegalitatea acestei decizii, la 11 martie 2013, Cobzaru Ion, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de Sava Tatiana, să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2013, s-a respins recursul declarat de Cobzaru Ivan și s-a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 20 decembrie 2012 și hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 14 martie 2011.

La 20 ianuarie 2020, Cobzaru Vera a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2013, solicitând, admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei și transmiterea cauei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea ei a reiterat că, revizuirea hotărârii este necesară din motiv că la examinarea litigiului s-a lezat drepturile unei persoane care nu a fost implicate în proces. Prin examinarea litigiului în lipsa sa, instanța a încălcat dispozițiilor art.185 Codul procedură civilă.

Revizuentul relatează că, Cobzaru Vera și Cobzaru Ivan au încheiat căsătoria la 12 noiembrie 1988, iar în timpul căsătoriei au dobândit cu drept de proprietate bunul imobil situat în mun. Chișinău, str. Căușeni, 12, a câte ½ cotă parte fiecare.

Astfel, Cobzaru Vera consideră că, urma a fi atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu, deoarece, suma de 12 000 de euro a fost luată cu împrumut în timpul căsătoriei, și era necesară de a-și expune opinia asupra obiectului litigiului.

Despre existența recipisei a cunoscut abia peste 5 ani, după desfacerea căsătoriei și partajarea averii comune în devălmășie.

În cadrul procesului de executarea, s-a dispus transmiterea către creditorul Babin Tatiana a ½ cotă parte din imobilul comun, ceea ce îi lezează drepturile sale.

În opinia revizuentului, hotărârea instanței de judecată privind încasarea datoriei, îi lezează drepturile sale, deoarece î se încalcă dreptul la proprietate, însă la examinarea cauzei nu a fost parte a procesului de judecată.

Toate acțiunile întreprinse de către Cristian Ion au fost efectuate în baza împuternicirilor acordate prin procura din 27 martie 2014.

Susține că prin soluția instanței s-a încălcat nu doar prevederile legii procesual civile, dar și prevederile Convenției. Instanțele investite cu judecarea fondului cât și instanța de recurs nu s-au determinat referitor la părțile care urmau a fi implicate în proces.

Revizuentul Cobzaru Vera își motivează cererea de revizuire prin prisma prevederilor stabilite de art.449 lit. c) Codul de procedură civilă.

Cu referire la termenul depunerii cererii de revizuire:

Potrivit art. 450 lit. c) din Codul de procedură civilă cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art.449 lit. c).

Revizuenta susține că, despre decizia Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2013 a aflat la 26 decembrie 2019, în cadrul procedurii de executare a hotărârii când s-a dispus evacuarea din bunul imobil deținut pe cote părți împreună cu Cobzaru Ivan.

Cererea de revizuire a fost depusă la 20 ianuarie 2020, respectiv în termenul legal.

Art.451 alin.1) din Codul de procedură civilă reglementează că, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 453 alin.1) lit. a) din Codul de procedură civilă după ce examinează cererea de revizuire, instanța poate emite încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Examinând cererea de revizuire prin prisma motivelor de drept invocate Colegiul ajunge la concluzia că cererea de revizuire depusă urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

Potrivit art. 450 lit. c) din Codul de procedură civilă cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele respective – în cazul prevăzut la art.449 lit. c).

Revizuirea susține că, despre decizia Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2013 a aflat la 26 decembrie 2019, în cadrul procedurii de executare a hotărârii când s-a dispus evacuarea din bunul imobil deținut pe cote părți împreună cu Cobzaru Ivan.

Conform art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Acesta temei de declarare a revizuirii are drept scop desființarea unei hotărâri judecătorești în cazul în care după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă se constată faptul că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces. Astfel, hotărârea judecătorească va putea realiza toate funcțiile sale investite prin lege doar în raport cu persoanele care au participat la examinarea cauzei.

Atunci când se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, instanța de judecată urmează să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces **este subiect al raportului material litigios**.

Art. 59 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, parte în proces (reclamant sau pârât) poate fi orice persoană fizică sau juridică prezumată, la momentul intentării procesului, ca subiect al raportului material litigios.

În cererea de revizuire Cobzaru Vera a indicat că, nu a fost atrasă în proces, în calitate de intervenient accesoriu.

Potrivit art. 67 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoana interesată într-un proces pornit între alte persoane poate interveni în el alături de reclamant sau de pârât până la încheierea dezbaterilor judiciare în prima instanță dacă hotărârea pronunțată ar putea să influențeze drepturile sau obligațiile lui față de una din părți. Pentru a interveni în proces, intervenientul depune o cerere în care demonstrează interesul intervenției, menționând cărei părți se va alătura. Copia de pe cerere se înmânează ambelor părți. Intervenientul accesoriu poate fi introdus în proces și la cererea uneia dintre părți sau din oficiul instanței.

Colegiul conchide că, în speță, obiectul litigiului este încasarea împrumutului acordat în baza unei recipise încheiate între Cobzaru Ion și Sava Tatiana.

Argumentul reiterat de revizuent precum că instanța a emis o hotărâre cu prin care se lezează drepturile Verei Cobzaru, care nu a fost implicată în proces, instanța îl consideră neîntemeiat.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2013 a cărei revizuire se cere, nu se încalcă drepturile și interesele legitime ale Verei Cobzaru, or, subiecți ai raportului material litigios în speță sunt Cobzaru Ion și Sava Tatiana.

Deci, în situația invocată de revizuiantă, nu sunt îndeplinite condițiile 449 lit. c) din Codul de procedură civilă.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul *Brumărescu contra României*).

În urma celor reținute supra, Colegiul evidențiază că procedura de revizuire prevăzută de art. 449-453 Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art.6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Mai mult ca atât, instanța de revizuire conchide că în cauza *Maria Atanasiu și alții contra României*, 2010, para. 115, CtEDO a reținut că dreptul de acces la instanțe, recunoscut de art. 6 § 1 din Convenție, nu este absolut, el se pretează la limitări admise implicit deoarece, prin însăși natura sa, impune o reglementare de către stat. Statele contractante se bucura, în materie, de o anumită marjă de apreciere. Cu toate acestea, Curtea trebuie să se convingă ca limitările implementate nu restrâng accesul oferit individului într-un asemenea mod sau într-o asemenea măsură încît dreptul să fie încălcat în însăși substanța lui. În plus, o astfel de limitare nu este conformă cu art. 6 § 1 decât dacă urmărește un scop legitim și dacă există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit. ***În această privință, trebuie reamintit faptul ca scopul Convenției este să protejeze nu drepturi teoretice sau iluzorii, ci concrete și efective.***

Suplimentar, instanța de revizuire relevă că Curtea a reafirmat că, un reclamant nu poate pretinde o încălcare a art. 1 din Protocolul nr. 1 decât în măsura în care hotărârile pe care le critica se refera la "bunurile" sale în sensul acestei prevederi. Noțiunea "bunuri" poate cuprinde atât "bunuri actuale", cît și valori patrimoniale, inclusiv creanțe, în baza cărora un reclamant poate pretinde că are cel puțin o "speranța legitimă" de a obține beneficiul efectiv al unui drept de proprietate (*Gratzinger și Gratzingerova împotriva Republicii Cehe (dec.) [MC]*, nr. 39.794/98, § 69, CEDO 2002-VII). Articolul 1 din Protocolul nr. 1 nu poate fi interpretat în sensul că ar impune statelor contractante o obligație generală de a restitui bunurile ce le-au fost transferate înainte să ratifice Convenția (*Jantner împotriva Slovaciei*, nr. 39.050/97, § 34, 4 martie 2003).

În speță, este evident că instanțele de judecată au examinat un drept al reclamantului ce ține de revendicarea dreptului de proprietate, drept protejat de art. 1 Protocolul 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, respectiv, fiindu-i aplicabile litigiului toate garanțiile stabilite de Convenție implicit securitatea raporturilor juridice și apărarea drepturilor efective și concrete.

Analizând argumentele invocate de către revizuent în raport cu prevederile art. 449 din Codul de procedură civilă, instanța reține că, argumentele invocate de

revizuent nu pot servi drept temei de revizuire și nu se încadrează în prevederile normei legale.

Din considerentele menționate mai sus, cererea de revizuire depusă de Cobzaru Vera urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În conformitate cu prevederile art.270, 453 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge, ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de Cobzaru Vera împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 26 iunie 2013.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecători

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari